

علوم و فناوری های کوانتومی زمینه ساز شکوفایی علمی و حوزه های کلیدی برای ایفای نقش حداکثری در هندسه نظم جدید جهانی

سید نصیب الله دوستی مطلق^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۲۵

چکیده:

ما در میانه «انقلاب دوم کوانتومی» قرار داریم؛ انقلابی که به فناوری های برهم زنی امکان بروز می دهد که از توانایی تغییر پویایی های بلندمدت در حوزه های تجارت، امور نظامی و توازن و برابری راهبردی قدرت برخوردار هستند. در آینده نزدیک، تحقق محاسبات کوانتومی منجر به انقلابی در قدرت محاسباتی، همراه با تحولات وسیع برنامه های کاربردی خواهد شد، که فضای سایر جدیدی را پایه ریزی خواهد کرد. با ناتوانی فیزیک کلاسیک برای توصیف برخی پدیده ها در اوایل قرن بیستم، نظریه کوانتوم به وجود آمد، که محققان این ظهور را انقلاب کوانتومی اول می نامند (نظریه کوانتوم منجر به ۳ انقلاب شد: انقلاب اول منجر به ایجاد نظریه کوانتومی شد و در واقع تحول در دنیای ماده بود، انقلاب دوم ورد نظریه کوانتوم به دنیای محاسبات، اطلاعات، ارتباطات و اندازه گیری است و منجر به تحول این حوزه ها شد و انقلاب سوم ورود نظریه کوانتوم به دنیای علوم انسانی و اجتماعی است). امروزه نظریه کوانتوم دیگر مختص فیزیک و شیمی نیست و از زیست شناسی کوانتومی، بیوانفورماتیک کوانتومی، مغز کوانتومی، شناختی کوانتومی و حتی مدیریت و علوم اجتماعی الهام گرفته از نظریه کوانتوم صحبت می شود. کشورهای دنیا برای به سرانجام رساندن علوم و فناوری های کوانتومی سرمایه گزاری های زیادی انجام داده اند. در این مقاله بر آنیم تا با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی و با ابزار کتابخانه ای و گردآوری اطلاعات از منابع مختلف و نیز مصاحبه خبرگانی نقش علوم و فناوری های کوانتومی را به عنوان حوزه های کلیدی در هندسه نظم جدید جهانی بررسی نماییم.

واژگان کلیدی: علوم و فناوری های کوانتومی، نظم جدید جهانی، درهم تنیدگی، محاسبات کوانتومی.

۱. مقدمه

ما در میانه «انقلاب دوم کوانتومی» قرار داریم؛ انقلابی که به فناوری‌های برهم زن امکان بروز می‌دهد که از توانایی تغییر پویایی‌های بلندمدت در حوزه‌هایی همچون تجارت، امور نظامی و توازن و برابری راهبردی قدرت برخوردار هستند. در آینده^۱ نزدیک، تحقق محاسبات کوانتومی منجر به انقلابی در قدرت محاسباتی، همراه با تحولات وسیع برنامه‌های کاربردی خواهد شد، که فضای سایبر جدیدی را پایه‌ریزی خواهد کرد (quantum h, 2018)

با ناتوانی فیزیک کلاسیک (فیزیک نیوتنی، ترمودینامیک، مکانیک آماری و الکترومغناطیس) برای توصیف برخی پدیده‌ها در اوایل قرن بیستم، نظریه کوانتوم به وجود آمد، که محققان این ظهور را انقلاب کوانتومی اول می‌نامند (dousti, 1401). انقلاب کوانتومی اول در واقع همان بنیان‌های فیزیکی برای پیشرفت‌های عظیمی مانند چیپ‌های کامپیوتری، لیزرها، تصویربرداری رزونانسی مغناطیسی (MRI)، فناوری‌های ارتباطی مدرن، فیزیک اتمی، فیزیک هسته‌ای، فیزیک مولکولی، نانو و است (quantum h, 2018). اما چیزی که به‌عنوان انقلاب کوانتومی دوم شناخته می‌شود، در واقع استفاده از مزایای پدیده درهم تنیدگی کوانتومی است. درهم تنیدگی یک پدیده طبیعی است که محققان در اوایل دهه ۱۹۳۰، آن را شناسایی کرده‌اند و امروزه، پایه و اساس کاربردهای جدیدی مانند ارتباطات کوانتومی، سنجش کوانتومی، شبیه‌سازی کوانتومی، محاسبات کوانتومی و ... به حساب می‌آید. انقلاب کوانتومی دوم، به معنای درک و کاربرد این امکانات جدید است، که منجر به فضای سایبر جدیدی بنام فضای سایبر کوانتومی می‌شود و همچنین یک همگرایی بی‌نظیری را که احتمالاً QMBIC¹ است را رقم خواهد زد، که بدون شک، علوم و فناوری‌های همگرایی QMBIC¹ یکی از برترسازهایی است، که سکان هدایت بیشتر در دهه‌های آینده خواهد بود^۲. همگرایی علوم و

¹ کوانتوم، ماده، زیست فناوری، فناوری اطلاعات، علوم شناختی

^۲ البته باید دقت شود که مدل‌های همگرایی زیادی وجود دارد و برخی از کشورها و حتی برخی از کشورها مدل‌های همگرایی خاص خود را دارا می‌باشند. مثل ناتو ۶ نوع همگرایی را بعنوان چالش‌های امنیت فناوری ۲۰۲۰ تا ۲۰۴۰ خود

فناوری‌ها، یکی از مهم‌ترین و بهترین راه‌حل ارائه‌شده برای تسریع در روند توسعه فناوری‌های موردنیاز در آینده و رهایی جامعه بشری از مشکلات عدیده‌ای است که با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند. علاوه بر این موارد، تبعات و پیامدهای فناوری‌های همگرای QMBIC بر تأمین امنیت ملی، امنیت زیرساخت‌های اطلاعاتی و صیانت از زیرساخت‌های حیاتی کشور و همچنین، پیامدهای ناشی از غافلگیر شدن کشور از این فناوری‌ها، اهمیت بررسی حوزه فناوری‌های همگرای QMBIC و برنامه‌ریزی راهبردی جهت دستیابی به علوم و فناوری‌های این حوزه را بیش‌ازپیش مشخص می‌کند (dousti, 1401). اهمیت این موضوع تا جایی است که تن کیو^۱ یک از محققان دانشگاه ارتش آمریکا در سال ۲۰۱۵، مدل ارتش جدیدی را به ایالات متحده پیشنهاد داد، که مدل "سه گانه" نامیده شد (than, 2017) و در این مدل چهار نیروی دریایی، هوایی، فضایی و زمینی آمریکا را در یک طرف، سایبر کلاسیک را یک طرف و سایبر کوانتومی را در طرف دیگر قرار می‌دهد و بیان می‌کند که کشوری که بتواند بخش سایبر خود را با فناوری‌های کوانتومی مجهز کند در ارتقاء بازدارندگی، حکم کشوری را دارد که اولین بار به فناوری بمب هسته‌ای دست پیدا کرده است. در دنیای امروز دیگر نظریه کوانتوم مختص فیزیک و شیمی نیست و در مجامع علمی امروزی از زیست‌شناسی کوانتومی، بیوانفرماتیک کوانتومی، مغز کوانتومی، شناختی کوانتومی و حتی مدیریت و علوم اجتماعی الهام گرفته از نظریه کوانتوم صحبت می‌شود. کشورهای دنیا برای به سرانجام رساندن علوم و فناوری‌های کوانتومی سرمایه‌گذاری‌های بسیار زیادی را انجام داده‌اند. چین یک پروژه ۱۰ ساله چهارده و نیم میلیارد داری تعریف کرده است و چندین مرکز مهم در حوزه‌های مختلف علوم و فناوری‌های کوانتومی تأسیس کرده است (quantum h, 2018).

۲. مبانی نظری و پیشینه

معرفی کرده است. روسیه مدل همگرایی خاصی را تعریف کرده مرکزیت آن با پزشکی است. سازمان ملل نیز مدل هگرایی دیگری بنام DAME را مطرح کرده است و ...

¹ Than kywe

با ظهور تناقضات آشکار در توجیه رفتار ذرات در مقیاس زیر اتمی با نظریات کلاسیک محققان و دانشمندان فیزیک نظری بر آن شدند اصول جدیدی از علم فیزیک را توسعه دهند که بتواند پاسخ گوی رفتار این ذرات باشد. کوانتوم شاخه از فیزیک است که در ابتدای قرن بیستم با ارائه چند اصل فیزیکی توانست بسیاری از مسائل پیشروی دانشمندان آن زمان را توجیه کند. اصول استخراج شده از این علوم باعث شد تا کاربرد فیزیک در زندگی روزمره نقش بسزایی داشته باشد. اولین انقلاب کوانتومی باعث اختراعاتی مانند لیزر و ترانزیستور، (بلوک اصلی ساخت رایانه) را امکان پذیر کرد، هنگامی که دانشمندان قوانین مکانیک کوانتومی را فهمیدند و دستگاه‌هایی ساختند که از آن قوانین پیروی کنند؛ اما با پیشرفت علم کوانتوم و ایده بهره‌مندی از این قوانین در افزایش کارایی سایر عرصه‌های نظامی، اجتماعی، بهداشت، امنیتی و ثروت آفرینی باعث شد تا فعالان این حوزه‌ها علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در فناوری‌های مرتبط به کوانتوم شوند (Hughes, 2021).

از این رو کشورها و شرکت‌های پیشرو در فناوری بر آن شدن برنامه‌هایی را برای بهره‌مندی از فناوری‌های کوانتومی تدوین کنند. برنامه ملی فناوری‌های کوانتومی بریتانیا که توسط دولت انگلستان در سال ۲۰۱۴ باهدف تبدیل زبان علمی مکانیک کوانتوم به خدمات و محصولات جدید تهیه شده است. طول مدت این سند ۱۰ سال در نظر گرفته شده است (Knight, 2019). شورای علوم و فناوری ملی کاخ سفید در حقیقت بازوی اجرایی برای هماهنگی سیاست‌های علوم و فناوری در میان سازمان‌های گوناگونی است که در زمینه تحقیقات و توسعه فدرالی فعالیت می‌کنند. این نهاد در سال ۲۰۱۸ برنامه را باهدف رهبری آمریکا در زمینه علم اطلاعات کوانتوم در دهه آینده برنامه‌ای را تدوین کرده است. محدوده زمانی این برنامه برای بخش‌های مختلف متفاوت است اما برای بخش دفاعی تا بیست سال برنامه در نظر گرفته شده است (Raymer, 2019). شورای تحقیقات دولت استرالیا با مأموریت مهندسی آینده کوانتوم برنامه را در سال ۲۰۱۸ تدوین کرده است. مدت این برنامه ۲ سال در نظر گرفته شده است (EQUUS, 2018). پژوهشگاه تحقیقات ملی هلند که متولی توسعه علوم در هلند است باهدف توسعه فناوری‌های کوانتومی سندی در سال ۲۰۱۹ تدوین کرده است. بازه زمانی این سند ۵ ساله خواهد بود. (Informatica, 2019). کشور چین در راستای

رسیدن به جایگاه رهبری جهان در عرصه نوآوری هزینه‌های سنگینی را انجام داده است و تدوین برنامه‌های در این زمینه سرمایه‌های زیادی را سرمایه‌گذاری و جذب کرده‌اند. به دلیل عدم شفافیت در اطلاعات منتشرشده توسط دولت چین بازه زمانی برنامه مشخص نیست ولی دست‌کم چین قصد دارد تا سال ۲۰۲۱ چین بزرگ‌ترین مرکز تحقیقاتی کوانتومی جهان را در استان آنهویی بسازد (USTC, 2016). دولت روسیه برای توزیع مسئولیت‌های لازم برای توسعه طیف گسترده‌ای از فناوری‌ها، چندین توافق‌نامه با چندین شرکت دولتی امضا کرده است. و برنامه‌هایی را برای هریک از این شرکت‌ها تعریف کرده است در سال ۲۰۱۹ کشور روسیه اهداف زیر را برای ۵ سال آینده مشخص کرده است. (center, 2018) کشور ژاپن برنامه‌های ملی زیادی از سال‌های ۱۹۸۵ تا به امروز برای دستیابی به فناوری‌های کوانتومی اجرا کرده است این برنامه‌ها به صورت دوره‌ای تمدیدشده و تا سال ۲۰۲۶ برای این منظور این برنامه‌ها ادامه خواهد داشت (Topscience, 2019). در مسابقه جهانی برای باز کردن پتانسیل‌های فناوری‌های کوانتومی و پیشرفت‌های تحول‌آمیز در علم، صنعت و جامعه، اروپا باید یک پایگاه صنعتی محکم ایجاد کند که از رهبری علمی آن استفاده کند. بدین منظور اهدافی و اسنادی را تعیین کرده است. این برنامه از سال ۲۰۱۶ شروع شده و تا سال ۲۰۲۱ ادامه خواهد داشت. (Commission, 2019). ناتو باهدف بررسی تهدیدات آینده امنیت روابط بین‌الملل که متأثر از فناوری پردازنده‌های کوانتومی است راهبرد دفاع سایبری ناتو در فناوری‌های کوانتومی را در سال ۲۰۱۶ تدوین کرده است. بخش هوش مصنوعی شرکت گوگل تلاش می‌کند تا در زمینه ساخت پردازنده‌های کوانتومی و توسعه الگوریتم‌های کوانتوم توسعه چشمگیری داشته باشد. شاخه رایانش ابری شرکت علی‌بابا با امضای یک تفاهم‌نامه با آکادمی علوم چین برنامه را در جهت استفاده از علوم کوانتومی در زمینه محاسبات و امنیت اطلاعات تدوین کرده است. شرکت آی بی ام یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های خدمات فناوری اطلاعات در جهان است که در ۱۷۰ کشور دنیا شعبه دارد این شرکت با سرمایه‌گذاری عظیم بر روی علوم فناوری‌های کوانتومی یکی از پیشتازان این فناوری محسوب می‌شود (IBM, 2017). واحد تحقیقات شرکت

مایکروسافت در تلاش است بتواند در عرصه محاسبات کوانتومی نقش یک رهبر انقلاب را بازی کند و بدین منظور چشم‌انداز و اهداف ویژه دارد (Microsoft, 2018).

۲-۱ شیوه‌های پردازش اطلاعات

به لحاظ شیوه‌های پردازش اطلاعات، نظریهٔ اطلاعات به دودسته تقسیم می‌شود: اطلاعات کلاسیک و اطلاعات کوانتومی. شاید بتوان اساسی‌ترین تفاوت را در این دو نظریه، عنصر بنیادی حافظه دانست که در اطلاعات کلاسیک به آن بیت و در اطلاعات کوانتومی به آن کیوبیت (بیت کوانتومی) می‌گویند. در اطلاعات کلاسیک، یک بیت را می‌توان نمایش جواب «آری» یا «خیر» به یک سؤال دانست. به لحاظ ریاضی، یک بیت کلاسیک یک سیستم دوحالته است که فقط دو مقدار صفر و یک را می‌پذیرد و اطلاعات را بر مبنای عدد ۲ یا سیستم دو-دویی نمایش می‌دهد. به‌عنوان مثال، برای نمایش یک عدد در مبنای ۲ کافی است یک عدد را بر عدد ۲ تقسیم کرده و سپس خارج‌قسمت را مجدداً بر ۲ تقسیم کنیم و این کار را تا زمانی که خارج‌قسمت از ۲ کمتر می‌شود ادامه دهیم. در پایان آخرین خارج‌قسمت و باقیمانده‌ها در کنار هم، نمایش دو-دویی عدد مذکور خواهند بود. مثلاً عدد ۶ در مبنای ۲ برابر با ۱۱۰ است (Nielsen, 200).

$$\begin{array}{r|l} 6 & 2 \\ \hline 6 & 3 \\ \hline 0 & 2 \\ \hline 0 & 1 \end{array} \quad \begin{array}{r|l} & 2 \\ \hline & 1 \\ \hline & 1 \end{array} \quad 6 \equiv 110$$

نمایش عدد ۶ در مبنای ۲

برای نمایش عدد ۶ به سه بیت نیازمندیم. به لحاظ فیزیکی می‌توان یک بیت را به‌صورت یک مدار الکتریکی طراحی کرد که یا در ولتاژ صفر (معادل عدد صفر) یا در ولتاژی غیر از صفر مثلاً «+۵» ولت (معادل عدد یک) باشد. با قرار دادن هر بیت در دو وضعیت مذکور می‌توان اطلاعات را

به صورت سیستم دو-دویی ذخیره کرد. با اطلاق یک عدد به هر حرف از حروف الفبا می توان آن‌ها را نیز در مبنای دو-دویی نمایش داد و ذخیره کرد. به طور کل برای ذخیره و نمایش اطلاعات (مثلاً یک عدد) به چند بیت نیاز است؟ فرض کنید کمیتی خاص می تواند بین صفر تا حالت خاص را به خود بگیرد. تعداد بیت لازم برای نمایش این کمیت از رابطه زیر به دست می آید:

(۱)

$$2^n \geq m,$$

که در آن n حداقل تعداد بیت است. مثلاً برای نمایش اعداد صفر تا ۷، ۸ تا عدد داریم. بنابراین حداقل به ۳ بیت نیاز داریم تا اعداد صفر تا ۷ را نشان دهیم.

جدول (۱): نمایش دودویی اعداد صفر تا ۷

عدد	0	1	2	3	4	5	6	7
نمایش دودویی	000	001	010	011	100	101	110	111

حال که می توانیم اطلاعات را کدگذاری کنیم، می خواهیم بدانیم که یک پیام حاوی چه میزان اطلاعات است. با در نظر گرفتن معادله (۱) و گرفتن لگاریتم در مبنای ۲ از طرفین معادله خواهیم داشت:

(۲)

$$n = \log_2^m,$$

بر مبنای رابطه بالا، n بیت می تواند m پیام مختلف را ذخیره کند. به عنوان مثال واحد اطلاعات در رایانه که بایت نامیده می شود شامل ۸ بیت به هم متصل است. بنابراین یک بایت می تواند ۲۵۶ پیام

مختلف را ذخیره کند، چراکه $\log_2^{256} = 8$.

۲-۲ قانون کوانتومی نون در برابر قانون کلاسیکی مور

در سال ۱۹۶۵ مور (پایه‌گذار شرکت اینتل) مشاهده کرد که تعداد ترانزیستورهای موجود در چیپ‌های رایانه تقریباً هر ۱۸ ماه دو برابر می‌شود. این موضوع بیانگر رشدی نمایی در چگالی (تعداد در واحد سطح) ترانزیستورها در مدارهای الکترونیکی است. این کشف موسوم به قانون مور است و در واقع نتیجه پیشرفت سریع فناوری نیمه‌رساناهاست (بعدها این قانون اندکی اصلاح شد، به صورتی که هر دو سال تعداد ترانزیستورها دو برابر می‌شود). از دیدگاه فیزیک، بیان قانون مور به‌صورت تعداد اتم‌های لازم برای بیت اطلاعات در رایانه‌هاست. در کامپیوترهای مدرن امروزی برای بیان یک بیت از اطلاعات، حدوداً چند صد اتم لازم است. طبق پیش‌بینی قانون مور در سال ۲۰۲۰ یک بیت می‌تواند توسط یک اتم نمایش داده شود! این در حالی است که می‌دانیم رفتار تک اتم‌ها از قوانین مکانیک کوانتومی تبعیت می‌کند (dousti, 1401).

در دسامبر سال ۲۰۱۸، دانشمندان گوگل محاسبه‌ای بر روی بهترین پردازنده کوانتومی گوگل انجام دادند. آن‌ها توانستند با استفاده از یک لپ‌تاپ معمولی محاسبات انجام‌شده در پردازنده کوانتومی خود را تأیید کنند. سپس در ژانویه، آزمایش مشابهی را روی نسخه ارتقاء یافته تراشه کوانتومی خود انجام دادند. این بار به‌منظور شبیه‌سازی تأیید نتیجه مجبور بودند از یک رایانه رومیزی قدرتمند استفاده کنند. تا فوریه، دیگر رایانه‌ای کلاسیک در ساختمان وجود نداشت که بتواند برنامه اجراشده بر روی پردازنده کوانتومی خود را با استفاده از آن شبیه‌سازی و نتیجه به‌دست‌آمده از آن را تأیید کنند.

این پیشرفت سریع منجر به قانونی شد که موسوم به "قانون نون"^۱ است که یک قانون جدید برای توصیف سرعت ارتقاء رایانه‌های کوانتومی نسبت به رایانه‌های کلاسیک است. بر مبنای این قانون رایانه‌های کوانتومی نسبت به انواع رایج کلاسیکی توان محاسباتی بالاتر، در حد نمایی دوگانه (یعنی یک سرعت ارتقایی بسیار بالاتر از قانون کلاسیکی مورا!) دارند. قانون مور بیان می‌کند (تقریباً) قدرت محاسبات هر دو سال یک‌بار دو برابر می‌شود و نمایی به صورت $2^1, 2^2, 2^3, \dots$ است. اما رشد نمایی دوگانه بسیار چشمگیرتر است. یعنی به‌جای افزایش با توان ۲، مقادیر با قدرت‌های $2^{2^1}, 2^{2^2}, 2^{2^3}, \dots$ رشد می‌کنند.

این رشد نمایی دوگانه چنان بی‌همتا است که یافتن نظیر آن در جهان واقعی بسیار دشوار است. این میزان پیشرفت در محاسبات کوانتومی ممکن است اولین رتبه را داشته باشد. نرخ رشد نمایی دوگانه که طبق گفته نون در ارتقاء رایانه‌های کوانتومی وجود دارد، نتیجه‌ای از دو عامل نمایی است که با یکدیگر ترکیب شده‌اند. عامل اول این است که رایانه‌های کوانتومی یک مزیت نمایی ذاتی نسبت به انواع کلاسیکی دارند: اگر یک مدار کوانتومی دارای چهار کیوبیت باشد، به یک مدار کلاسیک با ۱۶ بیت معمولی برای دستیابی به همان قدرت محاسباتی نیاز است. حتی اگر فناوری کوانتومی هرگز بهبود نمی‌یافت، بازهم این نتیجه صادق بود. دومین عامل ناشی از رشد سریع پردازنده‌های کوانتومی است. تراشه‌های کوانتومی با سرعت نمایی بهبود می‌یابند. طبق گفته نون این پیشرفت سریع با کاهش میزان خطا در مدارهای کوانتومی انجام شده است. کاهش میزان خطا به مهندسان این امکان را می‌دهد که پردازنده‌های کوانتومی بزرگ‌تری بسازند. اگر رایانه‌های کلاسیکی توان محاسباتی بیشتری برای شبیه‌سازی پردازنده‌های کوانتومی نیاز داشته باشند و پردازنده‌های

¹ Neven

کوانتومی باگذشت زمان از نظر ظاهری قدرتمندتر شوند، تازه به این رابطه نمایی دوگانه بین ماشین های کوانتومی و کلاسیک می رسیم (dousti, 1400).

درهم تنیدگی کوانتومی

آیا این امکان دارد که اتفاق افتادن چیزی در اینجا، بلافاصله باعث روی دادن چیزی در مکانی دورتر شود؟ آیا ممکن است که در همان لحظه رویدادی مشابه ده کیلومتر دورتر یا آن سوی کیهان اتفاق بیفتد؟ پاسخ این سؤال مثبت است. این پدیده را درهم تنیدگی گویند. پدیده ای که در آن دو موجود صرف نظر از آن که چقدر از هم دور باشند، به شدت به هم مرتبط هستند. اتفاق جالب دیگری که در مورد درهم تنیدگی می افتد، مربوط به درهم تنیدگی بیش از دو ذره است (dousti, 1396).

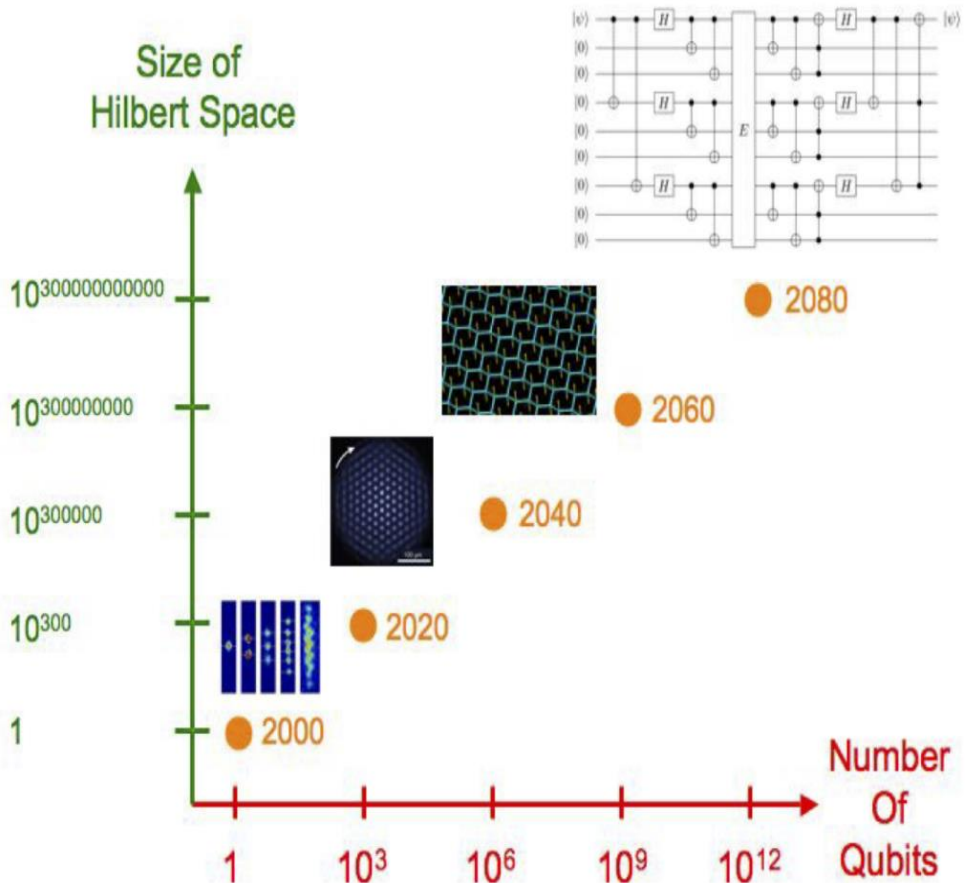
اگر ذرات A و B درهم تنیده و ذرات C و D نیز باهم درهم تنیده باشند، آن وقت می توان با عبور دادن B و C از دستگاهی که این دو را درهم تنیده می کنند، ذرات جدا از هم یعنی A و D را نیز درهم تنیده نمود. با استفاده از درهم تنیدگی، حالت یک ذره را می توان به مقصدی معین دور فرستی یا تله پورت نمود.

قبل از پرداختن به موضوع درهم تنیدگی لازم است که در مورد اصل برهم نهی صحبت کنیم زیرا که ایده درهم تنیدگی در دل اصل برهم نهی نهفته است. اصل برهم نهی می گوید که یک حالت جدید از یک سامانه ممکن است از دو یا چند حالت ساخته شده باشد به شکلی که حالت جدید از هر یک از حالت های ترکیب شده، بخشی را سهم می برد. اگر A و B به دو ویژگی مختلف از یک ذره، همچون بودن در دو مکان مختلف، نسبت داده شوند، آن وقت برهم نهی حالت ها که به شکل A+B نوشته می شود هم باحالت A و هم باحالت B در چیزی مشترک است. مانند کیو بیت که به صورت

$$|\psi\rangle = \alpha|0\rangle + \beta|1\rangle$$

در رابطه (۳) نشان داده ایم.

کیوبیت یک ترکیب خطی از حالت‌های $|0\rangle$ و $|1\rangle$ است که در واقع کیوبیت در برهم‌نهی از دو حالت $|0\rangle$ و $|1\rangle$ قرار دارد (Nielsen, 2000).

شکل (۱): فضای هیلبرت قابل دسترس در پنجاه سال آینده. مقیاس افقی قانون نون را برای پردازنده‌های کوانتومی با تعداد کیوبیت‌ها در پردازنده نشان می‌دهد که به دنبال آن هر چند سال یکبار تعداد کیوبیت‌های قابل کنترل به طور نمایی دو برابر می‌شود. از آنجایی که ابعاد فضای هیلبرت بار دیگر با تعداد کیوبیت‌ها به صورت نمایی مقیاس می‌شود، شاهد رشد نمایی دوگانه در راستای محور عمودی هستیم. زیرشکل (سمت چپ پایین) یک رایانه کوانتومی تله یونی با یک، دو، سه، شش و ده کیوبیت را نشان می‌دهد. شکل گرافیکی دوم تله یون NIST است که ممکن است در سال ۲۰۲۲، هزار کیوبیت درهم‌تنیده را پوشش دهد. شکل گرافیکی سوم طرحواره‌ای از ساختار گرافن است که ممکن است دارای 10^6 کیوبیت درهم‌تنیده باشد. شکل گرافیکی آخر (بالا سمت راست) الگوریتم شور است که بر روی یک رایانه‌ای کوانتومی حاوی یک تریلیارد کیوبیت اجرا خواهد شد. این نمودار حاکی از آن است که در پنجاه سال آینده، 3×10^{11} مرتبه بزرگی از فضای هیلبرت قابل دسترس خواهد بود.

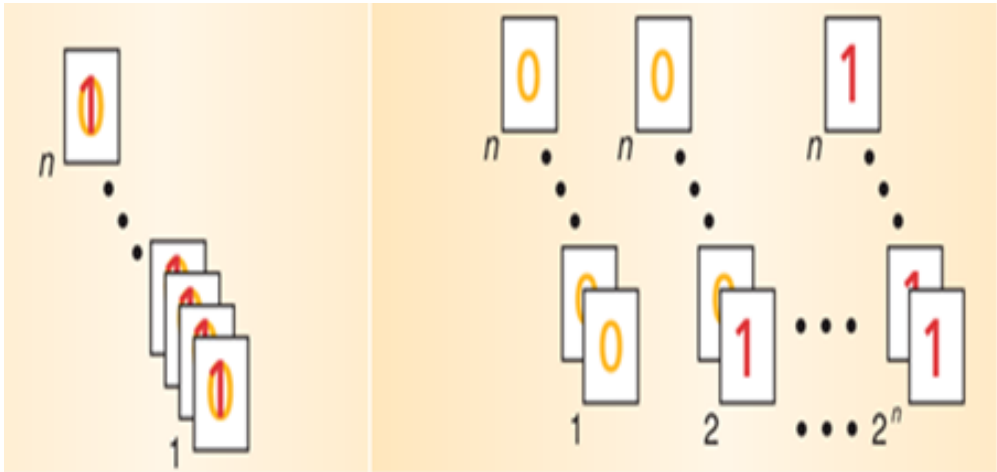
۲-۶ توازی کوانتومی

اولین تفاوت مهم رایانه کوانتومی با رایانه کلاسیک این است که یک حافظه کوانتومی می تواند در آن واحد در تمام حالت های بالقوه خود قرار بگیرد. این خصیلت ناشی از برهم نهی حالت های کوانتومی است و اصطلاحاً توازی کوانتومی خوانده می شود. هرگاه هر حالت $|s_0, s_1, \dots, s_{n-1}\rangle$ را برای کد کردن عدد n بیتی $s = (s_0, s_1, \dots, s_{n-1})$ به کار ببریم، درکلی ترین حالت، حالتی مثل،

$$|\psi\rangle = \sum_{s=0}^{2^n-1} \alpha_s |s\rangle$$

حالت توصیف کننده یک حافظه n بیتی است. بنابراین هرگاه حافظه را در حالت $|\psi\rangle$ قرار دهیم، مثل این است که همزمان آن را در تمام حالت های $|s\rangle$ قرار داده ایم. البته واضح است که هرگاه حافظه را در پایه محاسباتی یعنی همان پایه s ها (متشکل از 0 ها و 1 ها) اندازه گیری کنیم، تنها یکی از مقادیر s با احتمال $|\alpha_s|^2$ به دست خواهد آمد (که مقداری کلاسیکی است). در اصطلاح می گوئیم اندازه گیری امری برگشت ناپذیر است که یک حالت برهم نهی را به یک حالت کلاسیک تصویر می کند (Nielsen, 2000)..

بنابراین توازی کوانتومی اگرچه یک خاصیت مهم حافظه است ولی این خاصیت را می بایست باظرافت مورد بهره برداری قرار داد. درواقع می توان یک بیت کلاسیک را مشاهده کرد و از این طریق از خطای ایجاد شده در آن آگاهی یافت ولی یک بیت کوانتومی را به راحتی نمی توان مشاهده کرد، زیرا مشاهده آن منجر به فرو کاهش و از بین رفتن حالت اولیه می شود (dousti, 1400).

شکل (۲): توازی کلاسیکی در برابر توازی کوانتومی: به منظور دستیابی به قدرت محاسباتی ناشی از توازی کوانتومی در 300 پردازشگر کوانتومی به 2^{300} پردازشگر کلاسیکی نیاز داریم. از آنجایی که این عدد از تعداد ذرات درون کیهان نیز بیشتر است بعضاً گفته می‌شود که رایانش کوانتومی باعث افزایش اختراقی قدرت محاسباتی خواهد شد.

۲-۷ الگوریتم کوانتومی

الگوریتم کوانتومی در ساده‌ترین شکل آن به مجموعه‌ای از گیت‌های کوانتومی متوالی گفته می‌شود که بر روی یک حالت معین اولیه اثر می‌کنند و چنان تنظیم شده‌اند که حالت نهایی چنان باشد که پس از اندازه‌گیری‌های سنجیده‌ای روی آن، جواب یک مسئله معین را با احتمال بسیار خوب در برداشته باشد. در واقع یک الگوریتم کوانتومی درست مانند یک الگوریتم کلاسیک است که می‌توان با استفاده از آن مجموعه‌ای از تصمیم‌گیری‌های مختلف را به رایانه کوانتومی فهماند و یک مسئله الگوریتم پذیر را با بهره بردن از مزیت‌های دنیای کوانتوم حل کرد. مزیت الگوریتم کوانتومی

این است که مسئله‌های قابل حل (الگوریتم پذیر) در زمان کمتری نسبت به هر الگوریتم کلاسیک، حل می‌شوند (dousti, 1400).

با توجه به اصل توازی که در بالا به آن اشاره شد و همچنین ویژگی درهم‌تنیدگی که یک خاصیت غیرموضعی و خاصه کوانتومی است، رایانه کوانتومی می‌تواند یک تابع را برای تعداد نمایی از متغیرها محاسبه کند؛ به عبارت دیگر از نقطه نظر تئوری پیچیدگی^۱، یک مسئله در کلاس NP را به مسئله‌ای در کلاس P تبدیل کند^۲. همچنین یک گیت کوانتومی را به طور هم‌زمان بر روی تمامی ورودی‌هایی که در حالت برهم‌نهی^۳ قرار دارند، بزند. بنابراین یک محاسبه را به طور هم‌زمان و غیرموضعی^۴ بر روی تمامی داده‌های ورودی انجام دهد. برای مثال مسئله بهینه‌سازی و یافتن کمینه جهانی^۵ یک تابع را در نظر بگیرید. از آنجایی که رایانه کوانتومی می‌تواند یک محاسبه را به طور هم‌زمان بر روی تمام داده‌های ورودی انجام دهد، بر مبنای الگوریتم کمینه‌سازی دور-هویر^۶ (که تعمیمی از الگوریتم جستجوی گروور^۷ است) می‌توان اکستریم جهانی را به طور مستقیم (و نه با مقایسه اکستریم‌های موضعی^۸) پیدا کرد (dousti, 1400). برخی از الگوریتم‌های کوانتومی معروف و پیچیدگی زمانی آن‌ها در **Error! Reference source not found.** لیست شده‌اند.

¹ Complexity theory

^۲ البته رایانه کوانتومی همیشه در این کار موفق نیست. مثلاً در مسئله یافتن زیرگروه‌های پنهان غیرآبلی تنها در چند گروه خاص غیرآبلی این اتفاق رخ می‌دهد. بنابراین نمی‌توان ادعا کرد که در رایش کوانتومی $P=NP$ است.

³ Superposition

⁴ Non-local

⁵ Global

⁶ Durr-Hoyer

⁷ Grover

⁸ Local

جدول (۲): برخی از الگوریتم‌های کوانتومی معروف به همراه مقایسه پیچیدگی زمانی حل آن‌ها به روش کلاسیکی و کوانتومی

پیچیدگی زمانی کوانتومی ^۱	پیچیدگی زمانی کلاسیکی	الگوریتم کوانتومی
\sqrt{N}	N	جستجو در یک مجموعه نامنظم
N^3	$e^{1.9N^{\frac{1}{3}}(\log N)}$	تجزیه یک عدد به عوامل اول
$(\log N)^3$	$e^{O(\log N)}$	لگاریتم گسسته
$poly(N)$	-----	معادله پل
$N^{\frac{5}{3}}$	N^2	تصدیق ضرب ماتریسی
$2^{0.241N}$	$2^{0.291N}$	مسئله جمع زیرمجموعه‌ها
$\log N$	N	مسئله زیرگروه‌های پنهان آبدلی
$\log N$	N	مسئله زیرگروه پنهان غیر آبدلی
$\sqrt{(\log N)\kappa}$	$\sqrt{N\kappa}$	حل دستگاه معادلات خطی ^۲
$K^{\frac{4}{5}}N^{\frac{9}{5}}$	KN^2	جابجایی ماتریس‌ها ^۳

^۱ در اینجا بیشتر به بحث پیچیدگی زمانی توجه می‌کنیم. پیچیدگی‌های دیگری نیز وجود دارند. مثلاً با چند کیوبیت و چند گیت می‌توان یک الگوریتم کوانتومی را اجرا کرد. این نوع از پیچیدگی‌ها با معرفی الگوریتم‌های جدیدتر و هوشمندانه‌تر به طور روزانه در حال تغییر و به روزرسانی هستند.

^۲ در اینجا K تفاوت بین بزرگ‌ترین ویژه‌مقدار با کوچک‌ترین ویژه‌مقدار در یک ماتریس هرمیتی $N \times N$ است. هر چه این عدد بزرگ‌تر باشد مرحله معکوس کردن ماتریس در حل معادلات خطی دشوارتر می‌شود. زیرا در K های بزرگ به تعداد بیشتری ویژه‌مقدار نزدیک به صفر نیاز خواهیم داشت.

^۳ در اینجا K تعداد ماتریس‌های جابه‌جاشونده (یعنی $[A, B] = 0$) می‌باشد.

$N^{\frac{2}{3}}$	N	جابجایی گروه‌ها
$\log N$	$N 2^N$	تبدیل فوریه

۲-۸ نظم نوین جهانی

فشرده‌گی زمانی و مکانی ایجادشده به برکت علوم و فناوری‌های جدید و برهم زن، پروسه جهانی شدن را سرعت بخشیده و جهان شبکه‌ای شده و درهم‌تنیده گونه‌های نوین از تأثیرگذاری و تأثیرپذیری را در قالب شبکه‌های بزرگ و جهانی اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی ممکن نموده است. تحولات فناورانه همگام با تحول سیستم روابط بین‌الملل به سمت پیچیدگی و آشوب ایده ضرورت تحقق نظم جدید جهانی را قوت بخشید (shelton, 1999). به‌طوری‌که می‌توان گفت نوعی از کنترل اجتماعی جدید که این بار در آن اجتماع مفهومی جهانی می‌یابد و امنیت بشری در آن مفهومی موسع خواهد داشت محقق و اعمال خواهد شد. کنترل اجتماعی به ابزارها و روش‌هایی اطلاق می‌گردد که برای وادار کردن فرد به انطباق با انتظارات گروه معینی یا «کل جامعه» به کار می‌رود (کوئن، ۱۳۷۹).

با توجه به رفتار دولت ایالات متحده که همچنان یکجانب‌گرایی و نظام تک‌قطبی در آن مشهود است طبیعتاً نظم آتی مدنظر این کشور و متحدین نیز می‌بایست مطلوب رشد سیستمی همان تمدن و تأمین‌کننده منافع راهبردی این کشور باشد. لذا هرگونه رفتار غیرهمسو در دوره گذار به سمت نظم جدید جهانی به شدت مورد تازش ترکیبی این کشور و هم‌پیمانان آن در ناتو قرار می‌گیرد. در نظم جدید جهانی علوم و فناوری‌های قدرت ساز نقش بی‌بدیلی برای ارتقاء قدرت و تاب‌آوری را خواهند داشت. یک از حوزه‌های بسیار مهم در تعیین زیست‌بوم علوم و فناوری‌های جهانی، علوم و فناوری‌های کوانتومی است. علوم و فناوری‌های کوانتومی توسط رهبران بسیاری از کشورها مورد استقبال قرار گرفته است. رهبران چین، روسیه، ایالات متحده آمریکا، کانادا، انگلستان، اتحادیه اروپا و .. در بالاترین سطح، به پتانسیل راهبردی علوم و فناوری کوانتومی برای ارتقا ابعاد اقتصادی و نظامی قدرت ملی پی برده‌اند. یکی از کشورهایی که می‌توان گفت بیشترین حجم سرمایه‌گذاری را روی علوم و فناوری‌های کوانتومی انجام داده است چین است (quantum h, 2018).

این جاه طلبی های کوانتومی با اهداف راهبردی چین در ارتباط است، که تبدیل به یک ابرقدرت علمی و فناوری شود. به جای جذب فناوری های خارجی در دستیابی به نوآوری بومی، قصد دارد نوآوری های تحول آفرین، حتی نوآوری "رادیکال" را در فن آوری های نوظهور راهبردی نظیر هوش مصنوعی یا بیوتکنولوژی به دست بیاورد. همان طور که چین در حال پیشرفت یک استراتژی ملی برای تلفیق فناوری های نظامی - ملی است، این فن آوری های حیاتی همچنین برای طیف وسیعی از کاربردهای دفاعی استفاده می شود. در حالی که همکاری های بین المللی می تواند سبب پیش بردن پیشرفت های علمی جهانی باشد، حساسیت و اهداف راهبردی مرتبط با این فناوری ها در چین می تواند در بدترین شرایط این تعهدات را تضعیف کند، به گونه ای که در آینده چنین نوآوری های به وجود آمده در چین، منحصر به چین شود. چین به طور واضح خواستار رهبری "انقلاب کوانتومی دوم" است که با ظهور این فناوری های جدید اتفاق می افتد. چین به طور گسترده رمزنگاری کوانتومی قابل اعتماد و ارتباطات کوانتومی را برای ایجاد شبکه های جدید که حداقل به طور نظری، "غیر قابل نفوذ" خواهد بود، به کار می برد.

در دهه های آینده، تحقق محاسبات کوانتومی، قابلیت های محاسباتی بی نظیر با کاربردهای قابل توجه که شامل شکستن انواع سیستم های رمزگذاری است، ایجاد می کند. اگرچه چین نسبتاً دیر وارد مسابقه شد، اما این یک مسابقه ماراتن خواهد بود نه مسابقه سرعت، که در دهه های آینده ادامه خواهد داشت و دانشمندان چینی که منابع تقریباً نامحدود دریافت می کنند، و اخیراً یک رکورد جهانی برای بیت های کوانتومی درهم تنیده (qubits) ثبت کردند، در بلندمدت به بقیه رقبا خواهند رسید. پیشرفت های چین در علوم کوانتومی می تواند بر تعادل نظامی و استراتژیک آینده تأثیر بگذارد و حتی از فناوری های معمول نظامی ایالات متحده نیز پیشی بگیرد. اگرچه پیش بینی مسیرها و زمان بندی ها برای تحقق آن دشوار است، این فناوری های دوگانه کوانتومی می تواند ستون های کلیدی قدرت نظامی ایالات متحده را خنثی کند و به طور بالقوه مزایای تکنیکی مرتبط با روش های اطلاعات محور برای جنگ را که به وسیله مدل ایالات متحده شکل می گیرد، تضعیف کند. همان طور که چین حساس ترین ارتباطات نظامی، دولتی و تجاری خود را به شبکه های کوانتومی تغییر می دهد، این انتقال می تواند امنیت اطلاعات را ارتقا دهد، شاید جاسوسی سایبری و توانایی های اطلاعاتی ایالات متحده را خنثی نماید. در عین حال، این انتقال ملی به رمزنگاری کوانتومی می تواند اطمینان حاصل کند که چین در برابر تهدیدهای آینده، ایمن خواهد بود، تهدیدهایی که یک کامپیوتر

کوانتومی در آینده می تواند با شکستن انواع رمزنگاری توسط الگوریتم شور ایجاد نماید . در مقابل، ایالات متحده هنوز در پیاده سازی این چنین راه حل ها، یا جایگزین هایی از رمزنگاری پسا کوانتومی به این اندازه پیشرفت نکرده است (quantum h, 2018).

۱. روش شناسی

در پژوهش حاضر از روش تحقیق توصیفی-تحلیلی از نوع پیمایشی استفاده شده است. در این پژوهش، گردآوری اطلاعات به دو صورت انجام پذیرفته شده است:

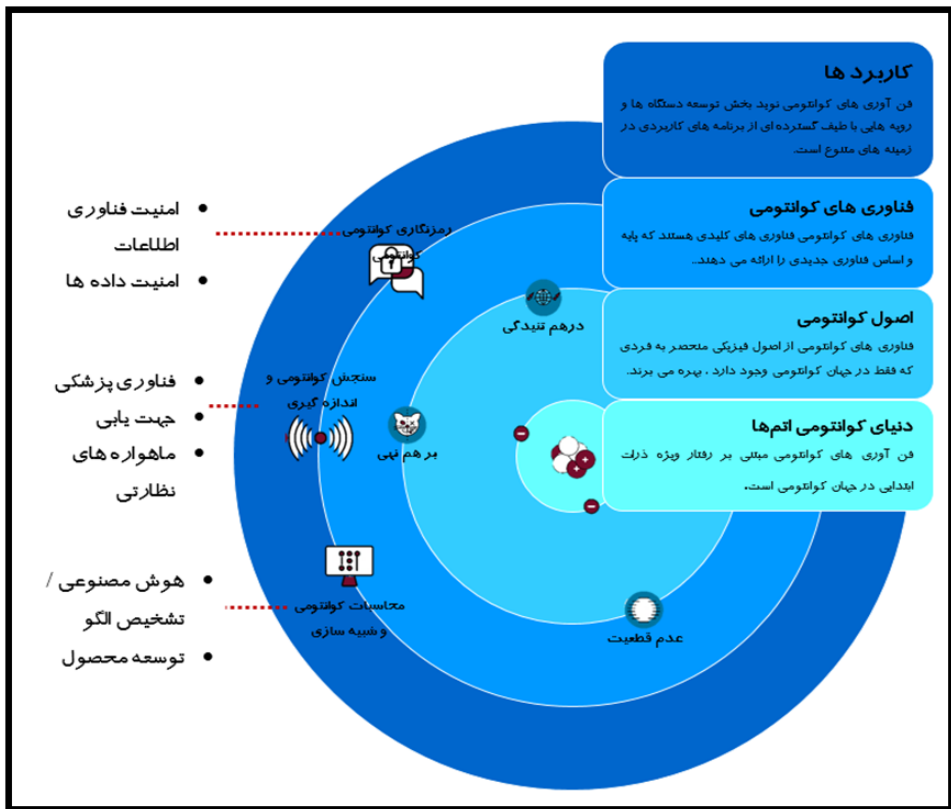
۱- اسناد، مدارک، مطالعات علمی و کتاب ها و مقاله های مرتبط: منابع اصلی این تحقیق، کتاب ها، مقالات و اسناد مرتبط با موضوع می باشند.

۲- نظرسنجی از نخبگان: از نخبگان با تحصیلات مرتبط در انجام تحقیق و پر کردن پرسشنامه ها و همچنین برگزاری جلسات مشترک کمک گرفته شده است.

نوع تحقیق: این تحقیق از نوع کاربردی-توسعه ای است.

۲. یافته ها و تحلیل داده ها

بر اساس موارد ذکر شده می توان این گونه ادعا نمود که نظم نوین جهانی در بسترهای مختلف متأثر از حوزه های مختلف علوم و فناوری های کوانتومی و همگرایی این حوزه با سایر حوزه ها و مخصوصاً فضای سایبری خواهد بود، که با ایجاد برتری کوانتومی برای صاحبان این حوزه ، منجر به نبردهای کوانتومی و در نهایت راهبری هوشمند در مسیر ایجاد نظم جدید جهانی خواهد گردید و امتی که بتواند هوشیارانه سراغ این حوزه برود حتماً به برکات بی نظیری دسترسی پیدا خواهد کرد. درشکه (۳) تأثیر علوم و فناوری های کوانتومی و کاربردهای آن در سایر فناوری ها بررسی شده است.

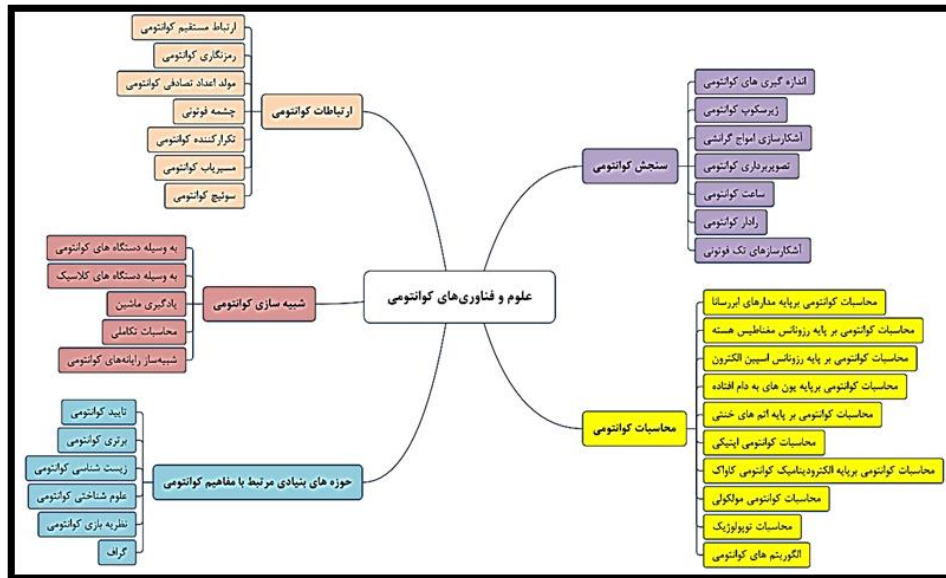
شکل (۳): تأثیر علوم و فناوری های کوانتومی و کاربردهای آن در سایر فناوری ها

با توجه به اینکه علوم و فناوری های کوانتومی یک حوزه زیربنایی است که به واسطه های کارکردهای متنوع خود، عرصه های مختلفی را تحت الشعاع قرار می دهد، لذا درخت علوم و فناوری های کوانتومی مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت که به ۵ دسته زیر تقسیم بندی شد:

- محاسبات کوانتومی
- شبیه سازی کوانتومی
- سنجش کوانتومی
- ارتباطات کوانتومی
- حوزه های بنیادی مرتبط با مفاهیم کوانتومی

و درخت فناوری های کوانتومی تا سطح ۳ ترسم گردید که در شکل (۴) قابل مشاهده است (dousti , 1401).

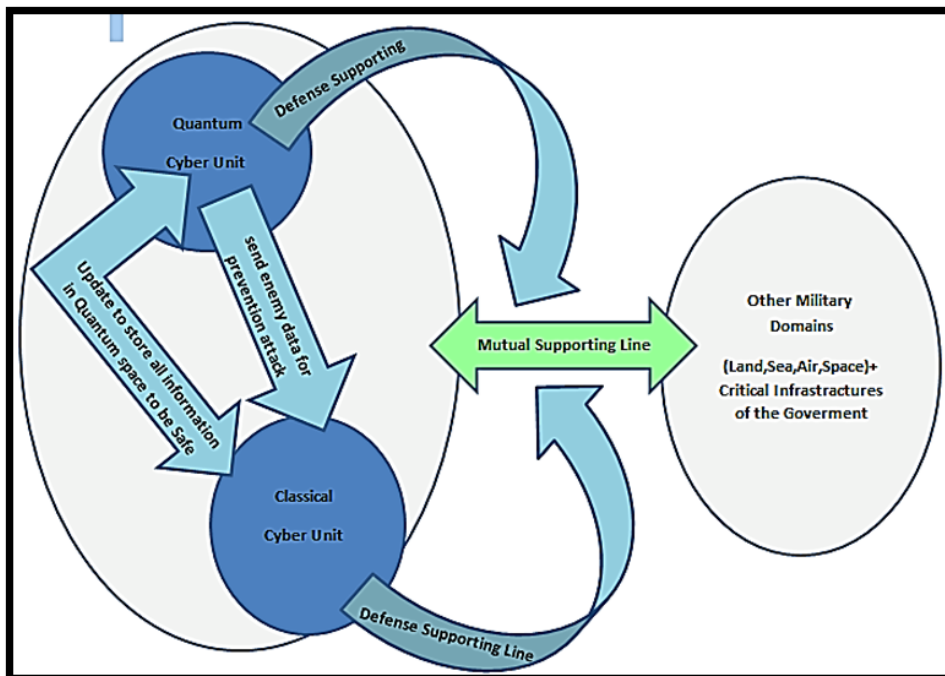
شکل (۴): درخت فناوری های کوانتومی تا سطح سوم

برای فضای سایبر دو رویکرد وجود دارد که عبارت‌اند از رویکرد کوانتومی و رویکرد کلاسیک، که در شکل (۵) ترسیم شده است. همان‌طور که در شکل (۵) قابل مشاهده است، در رویکردهای ارائه شده ما ۵ فضای نبرد زمین، هوا، دریا، فضا و فضای سایبر به همراه بستر ارتباطی MSL را برای ارتباطات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری بین ۴ عرصه دیگر با فضای سایبر، بین تجهیزات سایبری و فرماندهی و کنترل نظارت خودشان همانند C4ISR را داریم که در جنگ مهم‌ترین نقش را دارد و چنانچه توسط دشمن منهدم یا در اختیار گرفته شود عملکرد و واکنش سایر حوزه نیز مختل می‌شود و منجر به شکست خواهد شد (همانند حمله اسرائیل به نیروگاه اتمی سوریه که ابتدا خطوط راداری را مختل کرد سپس هم‌زمان در گام بعدی جنگنده‌های آن اقدام به بمب باران و انهدام نیروگاه کردن) لذا حیاتی‌ترین، آسیب‌پذیرترین و

اثرگذارترین وظیفه حفاظت از MSL است. فضای سایبر کلاسیک قادر به حفاظت از MSL و داده‌های حیاتی (مربوط به زیرساخت‌های حیاتی و نظامی در حوزه آفند و پدافند و...) نخواهد بود چرا که بیشتر دولت‌های ملی به خاطر تئوری انتخاب منطقی مایل به نادیده گرفتن قوانین بین‌المللی سایبری بوده و معتقدند که اطاعت از قواعد بین‌المللی در جنگ سایبری مزایای کمتری نسبت به هزینه دارد بنابراین از آن تبعیت نمی‌کنند (همانند حمله روسیه به استونی) در نتیجه بسیاری از کشورها در معرض جنگ سایبری هستند و امنیت جهانی اینترنت در شرایط سختی است (than, 2017).

شکل (۵): رویکرد کوانتومی برای فضای سایبری

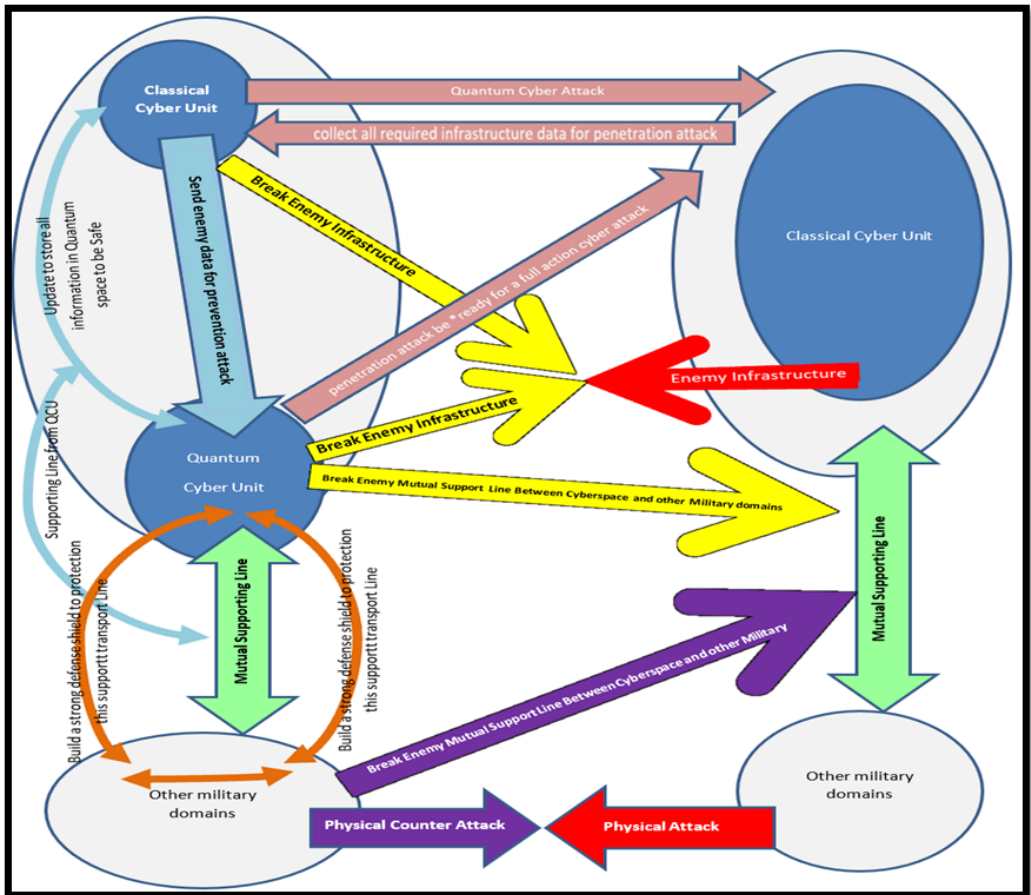
بعلاوه، از سوی دیگر در بررسی‌های علمی کلید اصلی موفقیت علیه جنگ سایبری بستگی به شکستن خط امنیتی فضای سایبری دشمن دارد لذا چنانچه دشمن دارای واحد سایبر کوانتومی QCU باشد قادر است این قابلیت را کسب نماید (کما اینکه قابلیت‌های الگوریتم‌های کوانتومی

همانند Shor (Hughes, 2021) و گرور قادرند الگوریتم‌های رمزنگاری سایبری کلاسیک را به‌آسانی بشکنند) و از سوی دیگر عکس قضیه نیز صادق است یعنی چنانچه از الگوریتم‌های کوانتومی برای رمزنگاری استفاده شود امکان شکستن فعلاً در زمان مؤثر میسر نیست (than, 2017).

در نتیجه هر کشوری برای حفظ امنیت خود و تأمین امنیت ملی‌اش باید به QCU دست یابد.

در صورتی که بین دو کشور جنگ شکل بگیرد و یک کشور فقط فضای سایبر کلاسیکی داشته باشد (Hughes, 2021) و کشور دیگر فضای سایبر تلفیقی کلاسیک و کوانتوم داشته باشد کشوری که دارای فضای سایبر تلفیقی است دست برتر را خواهد داشت، که در شکل (۶) صفحه بعد قابل مشاهده است.

شکل (۶): نبردهای سایبری با محوریت کوانتوم

در مدل ارائه شده ۳ وظیفه اصلی بر عهده QCU و CCU قرار دارد.

(الف)

۱. ارائه اطلاعات هوشمند برای استفاده در حملات پیرامون دفاع و مقابله بانفوذ دشمنان به CCU و زیرساخت‌های حیاتی که در این بخش QCU و CCU باهم دفاع می‌کنند.
۲. شکستن و آسیب زدن و در تعاقب در اختیار گرفتن MSL دشمن (شامل قطع ارتباط، رمزگشایی و در اختیار گرفتن کنترل آن، سرقت اطلاعات و)

-عملکرد ما در حالت پدافندی

در این وضعیت همانطور که در مدل ترسیم شده دشمن با استفاده از زیرساخت‌های و سلاح‌های سایبری (فعالاً کلاسیک) خود به منظور نفوذ، سرقت اطلاعات، ایجاد اختلال یا انهدام زیرساخت‌های حیاتی سایبری به‌ویژه MSL و داده‌ها اقدام به حمله می‌کند در این حالت واحد سایبر کلاسیک ما به کمک واحد سایبر کوانتومی اقدام به دفاع و محافظت از سرمایه‌های حیاتی سایبری و MSL می‌کند.

-عملکرد ما در حالت آفندی در حین حمله دشمن و به عبارتی دفاع فعال (Proactive Defence)

در حین حمله دشمن با استفاده از هر دو فضا کلاسیک و کوانتومی اقدام به رمزگشایی رمزنگاری دشمن کرده و در مقابل حمله سایبری به زیرساخت‌های سایبری و خطوط MSL دشمن می‌کند (than, 2017).

(ب)

۱. انتقال اطلاعات حساس از CCU به QCU و محافظت از آنها با رمزنگاری کوانتومی از آنها توسط QCU

۲. محافظت از MSL خودی باز از طریق رمزنگاری و همچنین رمزگشایی و مقابله با سایر حملات همانند حمله DDos از سوی دشمن

عملکرد در این حالت حوزه پدافندی است. در مدل این حوزه وظیفه محافظت از داده با انتقال از بخش کلاسیک به بخش کوانتومی و رمزنگاری کوانتومی بر روی آنها صورت می‌دهد همچنین ارتباطات را با انتقال کوانتومی و رمزنگاری داده‌های در حال انتقال محافظت اصلی از زیرساخت‌ها و داده‌های حیاتی و MSL را به عمل می‌آید.

(ج) حمله سایبری، جاسوسی (کسب اطلاعات حیاتی) و نفوذ در مخالفان سایبری

عملکرد در این حوزه آفندی است. در مدل این حوزه وظیفه آفند(نفوذ، جمع‌آوری داده‌های حیاتی، سرقت، رمزگشایی و...) از طریق فضای سایبر کلاسیک و به صورت ویژه فضای کوانتومی که از مزیت پردازش قوی، رمزگشایی و جمع‌آوری صورت می‌گیرد.

همچنین در خصوص حملات سایر حوزه‌های نظامی

۱. پاسخ متقابل به حملات فیزیکی

۲. شکستن و آسیب زدن به MSL دشمن

۳. بحث؛ نتیجه‌گیری و پیشنهادها

اگر چین موفق به پیشتازی در محاسبات کوانتومی شود، آنگاه بهره‌برداری از چنین قابلیت‌های محاسباتی قدرتمندی می‌تواند مزیت راهبردی را به ارمغان بیاورد و سیستم‌های اطلاعاتی حساس آمریکا را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد. در همین حال، ظهور ناوبری کوانتومی ممکن است به استقلال بیشتری از سیستم‌های مبتنی بر فضا منجر گردد، و تحقق رادار کوانتومی، تصویربرداری و سنجش، دامنه هوشیاری و هدف‌گیری را افزایش خواهد داد، که به طور بالقوه سرمایه‌گذاری‌های ایالات متحده در زمینه فناوری‌های پنهان‌کار (رادار گریز) را تضعیف کرده و حتی منجر به ره‌گیری زیردریایی‌ها خواهد شد. در مجموع، این پیشرفت‌ها می‌تواند ادامه حضور ارتش چین (PLA) را به عنوان یک رقیب واقعی در این حوزه‌های فناورانه جدید قدرت نظامی پشتیبانی کند.

ایالات متحده باید مسیر پیشرفت‌های چین در این فناوری‌ها و وعده کاربردهای بالقوه نظامی و تجاری آن‌ها را تشخیص دهد. در پاسخ، ایالات متحده باید بر تلاش‌های موجود و افزودن بر آن‌ها تکیه کند تا بتواند به عنوان رهبر یا حداقل یک مدعی اصلی، در عرصه توسعه فناوری‌های کوانتومی از طریق تقویت اکوسیستم نوآوری خود باقی بماند. ایالات متحده باید اطمینان حاصل کند که تحقیقات و توسعه‌های علمی و کاربردی در زمینه علوم و فنون کوانتومی، بودجه کافی و پایدار دریافت می‌نماید. در این فرآیند، بررسی پارادایم‌های جدید برای مشارکت عمومی و خصوصی نیز حیاتی خواهد بود. در حینی که به بررسی گزینه‌های رمزنگاری پساکوانتومی می‌پردازد، دولت ایالات متحده باید شروع به ارزیابی هزینه‌ها و زمان‌بندی‌های مرتبط با انتقال گسترده نظامی و دولتی

از اشکال شایع امروزی رمزگذاری به یک رژیم جدید نماید، که ممکن است نیاز به تغییرات قابل توجهی در زیرساخت‌های اطلاعاتی اساسی داشته باشد. هرچند که تأثیر کامل این انقلاب کوانتومی دوم در آینده مشخص خواهد شد و شک و تردیدهایی نیز در این زمینه است، ایالات متحده باید از طریق استفاده از مزایای موجود در نوآوری، ریسک‌های طولانی مدت غافلگیری فناوریانه در این حوزه را کاهش دهد.

۴. منابع و مآخذ

۱. دوستی مطلق، نصیب الله. (۱۳۹۶). اولین قدم برای یادگیری فیزیک کوانتوم، چاپ اول، تهران، برتراندیشان.
۲. دوستی مطلق، نصیب الله، کریمی، محمد. (۱۴۰۱). مقدمه‌ای بر محاسبات ابری کوانتومی، چاپ اول، تهران، دانشگاه عالی دفاع ملی.
۳. دوستی مطلق، نصیب الله، جادریان، مرتضی، دیوبند، اشکان. (۱۴۰۱). درخت فناوری‌های کوانتومی: حوزه‌های بنیادی مرتبط با مفاهیم کوانتومی، چاپ اول، تهران، دانشگاه عالی دفاع ملی.
۴. کانیا، السا، کاستلو، جان. (۱۴۰۱). هژمونی کوانتومی: بلندپروازی‌های چین و چالش رهبری نوآوری ایالات متحده، ترجمه دوستی مطلق، نصیب الله، چاپ اول، تهران، موسسه فرهنگی و هنری عصر اطلاعات.
۵. اسکوایزر، یوئن. (۱۳۹۴). اسرار جهان کوانتومی، ترجمه کمال‌دین سید یعقوبی، چاپ چهارم، تهران، سروش.

1. M. A. Nielsen, Isaac L. Chuang(2000), Quantum Computation and Quantum Information, Cambridge University Press.
2. Knight, P., & Walmsley, I. (2019). UK national quantum technology programme. *Quantum Science and Technology*, 4(4), 040502.
3. Kywe, Than (2017). Modern Military Model: The Quantum Cyber Unit: A Tripartite Model Of The Military System

4. Raymer, M. G., & Monroe, C. (2019). The US National Quantum Initiative. *Quantum Science and Technology*, 4(2), 020504.
 5. EQUUS. (2018). Australian research council center of excellence for engineered quantum systems.
 6. Informatica, C. W. (2019). Quantum strategic plan.
 7. USTC. (2016). quantum project. *University of Science and Technology of China*.
 8. center, R. q. (2018). Quantum technologies in Russia.
 9. Iopscience. (2019). Quantum information science and technology in Japan.
 10. Commission, E. (2019). Quantum Technologies FET Flagship.
 11. IBM. (2017). Theory of quantum computing and information group IBM.
 12. Microsoft. (2018). Microsoft Research – Emerging Technology, Computer, and Software Research.
 13. Shelton, C. (1999). Quantum leaps: 7 skills for workplace recreation. Routledge.
- Hughes-Castleberry,k(2021). **Quantum Warfare**.
<https://thequantuminsider.com/2021/08/07/quantum-warfare/>

